

Πέρτσαχ, 24 Οκτωβρίου 1998

ΑΤΥΠΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
(Πρώτη ημέρα εργασιών)

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης, μετά τη λήξη των εργασιών της πρώτης ημέρας και πριν από το δείπνο των Αρχηγών Κρατών και Κυβερνήσεων, παρεχώρησε συνέντευξη Τύπου στους Έλληνες δημοσιογράφους.

Ο Πρωθυπουργός, στην εισαγωγική παρέμβασή του, είπε τα εξής:

“Τρία θέματα είχε θέσει η Αυστριακή Προεδρία για να απαντήσει η Σύνοδος Κορυφής:

- Το πρώτο, πώς απαντά η Ευρώπη στις οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις, όπως προέκυψαν ιδίως από τη διεθνή οικονομική κρίση.
- Το δεύτερο, πώς εξασφαλίζουμε τη δημιουργία ενός χώρου εσωτερικής ασφάλειας, δικαιοσύνης και ελευθερίας. Και,
- Το τρίτο, τι θα πρέπει να γίνει για να υπάρξει κοινή εξωτερική πολιτική, κοινή πολιτική ασφάλειας, ώστε η Ευρώπη να παίξει ρόλο.

Εμείς, σ' αυτά τα τρία ερωτήματα, απαντάμε ως εξής: Τα ερωτήματα αυτά πρέπει να τεθούν σε ένα ευρύτερο πλαίσιο.

Η Ευρώπη είχε ορισμένες προωθητικές ιδέες στο παρελθόν: Την Κοινή Αγορά, την Οικονομική και Νομισματική Ένωση, την Ευρωπαϊκή Ένωση. Και θα πρέπει και τώρα να έχει ένα ευρύτερο όραμα, έναν ευρύτερο στόχο και να εντάξει όλες τις επιμέρους πολιτικές στην προσπάθεια να πετύχει αυτό το ευρύτερο όραμα.

Το ευρύτερο όραμα είναι η πολιτική ενοποίηση. Το σχήμα, που έχει δημιουργηθεί, να αποκτήσει πολύ ισχυρότερους δεσμούς, να γίνει μια πολιτική οντότητα. Και για να το πετύχει αυτό, χρειάζεται να γίνει προσπάθεια σε τρεις κατευθύνσεις:

- ♦ Η μία, βέβαια, είναι να συνεχισθούν οι πολιτικές που υπάρχουν, αλλά κυρίως να αναπτυχθούν οι πολιτικές που αφορούν τον πολίτη, ώστε να αισθανθεί ο πολίτης πως η ευρωπαϊκή ενοποίηση είναι κάτι που τον ωφελεί, κάτι που του δίνει κάτι χειροπιαστό, ότι με τον τρόπο αυτό βελτιώνεται καθημερινά η θέση του.

Γι' αυτό χρειάζεται πολιτική απασχόλησης, καταπολέμησης της ανεργίας και κοινά μέσα για την καταπολέμηση της ανεργίας. Τέτοια μέσα είναι η ανάπτυξη των υποδομών, τα διευρωπαϊκά δίκτυα, η πολιτική που αφορά το περιβάλλον, η προώθηση του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου και ό,τι συναρτάται με αυτό, καθώς και όλες οι άλλες πολιτικές που έχουν σχέση με τον τρόπο ζωής. Αυτός είναι ο πρώτος κύκλος θεμάτων.

- ◆ Ο δεύτερος κύκλος θεμάτων είναι η αναμόρφωση των θεσμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Να γίνουν οι θεσμοί, τα όργανα πιο αποτελεσματικά και να είναι πιο κοντά στον πολίτη. Έχουμε επανειλημμένα πει ότι χρειάζεται ένας νέος ή διαφορετικός ρόλος για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
- ◆ Και ο τρίτος κύκλος θεμάτων είναι η κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ). Θα πρέπει, επιτέλους, η Ευρώπη να διαμορφώσει κοινές απόψεις, να εκφράζει αυτές τις κοινές απόψεις. Εμείς το έχουμε δει αυτό στο χώρο το δικό μας, στα Βαλκάνια, στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Για παράδειγμα, στην κρίση της Αλβανίας δεν υπήρχε στο σύνολο ευρωπαϊκή παρέμβαση. Υπήρχαν παρεμβάσεις ορισμένων χωρών, όπως η δική μας εντατική παρουσία, αλλά δεν υπήρξε στήριξη από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το ίδιο συνέβη και στην κρίση του Κοσσυφοπεδίου, όπου πρωταγωνιστές ήταν οι Ηνωμένες Πολιτείες. Πιστεύω ότι είναι πολύ αρνητικό για την εικόνα αλλά και την ουσία, βέβαια, της Ευρώπης, οι πρωταγωνιστές στη λύση να είναι οι ΗΠΑ και όχι η Ευρώπη. Και στο θέμα της ασφάλειας είχαμε υποστηρίξει και υποστηρίζουμε από παλιά ότι πρέπει να διαμορφωθεί ένα σχήμα, μια ευρωπαϊκή ταυτότητα ασφάλειας. Η Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση (ΔΕΕ) πρέπει να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτές τις θέσεις υποστηρίξαμε και σήμερα. Η συζήτηση συνεχίζεται.

Από τη σημερινή συζήτηση θέλω να τονίσω τρία σημεία:

- Το πρώτο σημείο αφορά μια κοινή διαπίστωση (διαπίστωση που έγινε από τις περισσότερες χώρες) ότι δύο πράγματα χρειάζονται να προσέξουν οι ευρωπαϊκές χώρες και να δράσουν σε σχέση με την παγκόσμια κρίση (άποψη που και εμείς εκφράσαμε και φυσικά συμμεριζόμαστε):
 - ♣ Πρώτα απ' όλα ότι η παγκοσμιοποίηση και η κίνηση κεφαλαίων ενώ αποτελούν γεγονότα, ενώ αποτελούν εξελίξεις οι οποίες δεν ανατρέπονται, μπορεί να ελεγχθούν. Χρειάζεται, λοιπόν, να καθίσουμε και κυρίως η Ευρώπη να δει πώς θα ελεγχθούν αυτές οι εξελίξεις. Και αυτό, γιατί στον κόσμο που διαμορφώνεται, διαπιστώνοντας ότι η ζώνη του ευρώ, η ζώνη της ΟΝΕ είναι ο χώρος εκείνος όπου μπόρεσαν οι χώρες να αντιμετωπίσουν

καλύτερα τις επιπτώσεις της κρίσης, διαπιστώνοντας αυτό το γεγονός, βλέπουμε να κυριαρχούν πλέον δύο νομίσματα: Το δολάριο και το ευρώ. Το ευρώ δηλαδή έχει μια τέτοια υπόσταση που η ΟΝΕ μπορεί να παίξει ρόλο. Αυτή είναι η πρώτη διαπίστωση.

♣ Και μια δεύτερη διαπίστωση που επίσης τονίστηκε είναι ότι χρειάζονται κινήσεις απέναντι στα φαινόμενα μιας αρχής ύφεσης, μιας αρχής κρίσης. Είναι σωστό να υπάρξει (απέναντι σ' αυτά τα φαινόμενα) μια ρύθμιση των επιτοκίων που θα βοηθήσει να αναπτυχθεί πάλι η οικονομική δραστηριότητα. Αυτό είναι το πρώτο σημείο σε σχέση με τη συζήτηση για τις παγκόσμιες εξελίξεις. Και ακόμη συνείδηση ότι μπορεί να αναπτυχθεί μια πολιτική για να αντιμετωπίσει τα φαινόμενα αυτά, καθώς και βούληση στους περισσότερους ότι και για την Ευρώπη χρειάζεται μια κίνηση, η οποία, κατά πρώτον, αφορά τα επιτόκια.

- Το δεύτερο σημείο αφορά μια εξέλιξη σε σχέση με τη θέση της Μ. Βρετανίας για την πολιτική ασφάλειας. Ο κ. Μπλερ ασπάσθηκε πια την άποψη ότι η ΔΕΕ πρέπει να ενταχθεί στην Ε.Ε.

Εκανε μια κίνηση που δεν είχε γίνει μέχρι τώρα, την έβλεπαν (οι Βρετανοί) πάντα χωριστά. Ο κ. Μπλερ, βέβαια, τόνισε ότι παραμένει καθοριστικός ο ρόλος του NATO. Ωστόσο, με την τοποθέτησή του αυτή, μπορώ να πω ότι άνοιξε η πόρτα για να δημιουργηθεί αυτός ο ιδιαίτερος χώρος για την ασφάλεια στην Ευρώπη. Ιδίως, γιατί ο κ. Μπλερ τόνισε, πως ο ιδιαίτερος αυτός χώρος πρέπει να έχει στη διάθεσή του και μέσα για να μπορεί να ανταποκριθεί στο ρόλο του.

- Και το τρίτο σημείο από τη συζήτηση ήταν η τοποθέτηση του κ. Σρέντερ, ο οποίος επανέλαβε τις θέσεις της Γερμανίας σε σχέση με τις ευρωπαϊκές εξελίξεις. Είναι οι γνωστές θέσεις. Τόνισε, όμως, δύο σημεία:

◇ Το πρώτο ότι η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν θα πρέπει να έχει συντελεστεί έως ότου εξεταστούν λεπτομερειακά οι οικονομικές επιπτώσεις της διεύρυνσης, πράγμα που κατ' αυτόν δεν έχει γίνει ακόμα και γι' αυτό η διεύρυνση θα απαιτήσει καιρό (αυτή ήταν η δική του έκφραση).

◇ Το δεύτερο σημείο το οποίο έχει επίσης ενδιαφέρον για μας, είναι ότι ο κ. Σρέντερ πιστεύει πως η "ατζέντα 2000" –δηλαδή η "ατζέντα 2000" είναι ο κατάλογος εκείνων των θεμάτων που πρέπει να απαντηθούν και έχουν τεθεί σε συζήτηση, όπως τα θέματα αγροτικής πολιτικής, όπως τα θέματα των ιδίων πόρων- θα πρέπει το αργότερο να έχει απαντηθεί, να έχει λυθεί το θέμα της "ατζέντας 2000" μέσα στη διάρκεια της γερμανικής προεδρίας. Αρα, θα υπάρξει πίεση και αυτή η πίεση σαφέστατα σχετίζεται με το θέμα των πόρων και το θέμα της

αγροτικής πολιτικής. Αναμένονται, λοιπόν, εξελίξεις στο επόμενο εξάμηνο.

Όπως είπα και πριν, η συζήτηση θα συνεχιστεί και απόψε το βράδυ και αύριο το πρωί.

Ένα πρώτο γενικό συμπέρασμα που μπορώ να βγάλω είναι ότι υπάρχει πραγματικά συνείδηση απ' όλους πως η Ευρώπη χρειάζεται να κάνει βήματα προς τα εμπρός. Επίσης, μέσα σ' αυτή την εξέλιξη προς τα εμπρός, ένα "κλειδί" είναι η πολιτική απασχόλησης, το κοινωνικό μοντέλο και ένα δεύτερο "κλειδί" είναι η εξωτερική πολιτική και η πολιτική ασφάλειας.

• Όπως γνωρίζετε, ήταν και ο κ. Αραφάτ στη Σύνοδο. Συναντηθήκαμε και ανταλλάξαμε λίγα λόγια. Είναι πολύ συμπαθής, όπως πάντα. Ακούω τις ερωτήσεις σας.

Γ. ΚΑΡΕΛΙΑΣ (ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ): Κύριε Πρόεδρε, γι' αυτά τα δύο θέματα που είπατε, για την κίνηση των κεφαλαίων και τα επιτόκια, θέλω να σας ρωτήσω γιατί είναι κάπως αόριστο. Υπάρχει κάτι συγκεκριμένο; Και το συμμαρίζονται αυτό οι μεγάλες χώρες, η Γερμανία, η Γαλλία;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ημουν σαφής, αλλά αόριστος, γιατί αόριστα ήταν όλα. Αλλά θέλω να σας πω το εξής: Η κρίση δεν άρχισε χθες, έχει αρχίσει εδώ και καιρό. Είναι η πρώτη φορά, πραγματικά η πρώτη φορά, που σε μια Σύνοδο Κορυφής τόσοι πολλοί εκφράστηκαν υπέρ της άποψης πως δεν μπορούμε να τα βλέπουμε αυτά να συμβαίνουν, θα πρέπει να κάνουμε κάτι. Και υπάρχουν τα μέσα να κάνουμε κάτι. Και πρέπει να συνεργαστούμε για να κάνουμε κάτι.

Και όσον αφορά τα επιτόκια, η Σύνοδος Κορυφής δεν παίρνει αποφάσεις, γιατί τα επιτόκια ανήκουν στα θέματα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και των Κεντρικών Τραπεζών των χωρών-μελών της Ε.Ε. Οι συμμετέχοντες στη Σύνοδο Κορυφής εκφράζουν γνώμες. Αλλά, βέβαια, όταν εκφράζουν γνώμες και οι γνώμες αυτές ακούγονται.

ΣΤΡ. ΛΙΑΡΕΛΗΣ (ΑΝΤΕΝΝΑ): Κύριε Πρόεδρε, αντίστοιχες γνώμες εκφράστηκαν από τον Γάλλο Πρόεδρο και το νέο Γερμανό Καγκελάριο;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Όχι, σ' αυτά τα δύο θέματα δεν εκφράστηκαν.

Γ.ΚΟΥΒΑΡΑΣ (ΜΕΓΑ): Κύριε Πρόεδρε, με το πλαίσιο της αντιμετώπισης της όξυνσης της εγκληματικότητας –ένα φαινόμενο που απασχολεί και την Ελλάδα- υπάρχει προβληματισμός για ενιαίο δικαστικό χώρο και ποια είναι η άποψη της Ελλάδας;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Τι εννοείτε ενιαίο δικαστικό χώρο; Εκείνο το οποίο πρέπει να γίνει -και είναι και η άποψη της Ελλάδας- είναι να υπάρχει

πρώτα πολύ στενότερη συνεργασία ανάμεσα στις διωκτικές αρχές των διαφόρων χωρών. Ότι όσον αφορά τα θέματα απονομής δικαιοσύνης πρέπει να υπάρχουν κάποιοι κανόνες, ώστε να μη διαφεύγουν οι εγκληματίες ή να μην υποβοηθείται η εγκληματικότητα από τις διαφορές στα νομικά καθεστώτα σε κάθε χώρα. Αλλά η δικαιοσύνη είναι πάντα ένα θέμα εθνικό.

ΧΡ. ΠΟΥΛΙΔΟΥ (ΑΥΓΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ) : Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα δύο διευκρινίσεις: Προφανώς μείνατε στα “χοντρά” γράμματα στη συζήτηση, αλλά όταν λέτε “η ΔΕΕ να ενταχθεί στην Ε.Ε.”, με ποια σύνθεση όμως η ΔΕΕ , δεδομένου ότι σ’ αυτήν συμμετέχουν και χώρες που δεν είναι μέλη της Ε.Ε.;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν μπήκαμε σ’ αυτά τα θέματα, δεν συζητήθηκαν. Πολύ γενικά αναφέρθηκε αυτό. Αλλά σας λέω, ότι το σημαντικό ήταν πως ο κ. Μπλερ είδε αυτή την εξέλιξη ως μια θετική εξέλιξη την οποία ασπάζεται η Μεγ. Βρετανία, που δεν την ασπαζόταν μέχρι σήμερα.

ΧΡ. ΠΟΥΛΙΔΟΥ: Το δεύτερο είναι για τη διεύρυνση, μετά την παρέμβαση του Γερμανού Καγκελάριου. Μείνατε με την εντύπωση ότι θα ληφθούν αποφάσεις στη Βιέννη ή η διαδικασία της διεύρυνσης θα παραπεμφθεί στη γερμανική προεδρία;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ο Γερμανός Καγκελάριος μίλησε για τις διαπραγματεύσεις οι οποίες πρέπει να ξεκαθαρίσουν και τα οικονομικά θέματα. Δεν συζητήσαμε γι’ αυτό το ειδικό θέμα. Νομίζω ότι θα πορευθούμε την κανονική πορεία, όπως την είχαμε. Αλλά βέβαια, όταν τεθούν τα οικονομικά θέματα θα συνεξετασθούν με τα θέματα των πόρων της Κοινότητας κλπ.

Ε. ΚΡΟΚΙΔΗ (ΝΕΤ): Κύριε Πρόεδρε, είπατε ότι από πλευράς γερμανικής προεδρίας θα αντιμετωπιστεί και το θέμα των πόρων και της αγροτικής πολιτικής...

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Με συγχωρείτε, επειδή έτσι το εκφράζετε, σας είπα τι είπε ο κ. Σρέντερ.

Ε. ΚΡΟΚΙΔΗ: Υπάρχει, θα λέγατε, κάποιο κοινό μέτωπο από τις μεσογειακές χώρες για το θέμα της κοινής αγροτικής πολιτικής;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Υπάρχει, βέβαια. Υπάρχει συνεννόηση.

Σας ευχαριστώ.